

az egyre nagyobb kiterjedésben felszabaduló erdősitésre szánt mezőgazdasági területek — a faipar fejlesztésének világos perspektívájával együtt — biztató bázist teremtenek a IV. ötéves terv célkitűzéseinek megvalósításához.

A. Халас: ОПЫТ И РЕЗУЛЬТАТЫ РАЗВИТИЯ НАШЕГО ЛЕСНОГО ПРОМЫШЛЕННОГО ХОЗЯЙСТВА В ПРОТЯЖЕНИИ III-ГО ПЯТИЛЕТНЕГО ПЛАНОВОГО ПЕРИОДА

В протяжении III-го пятилетнего планового периода наше лесное промышленное хозяйство сильно развилось. Повышение степени лесозаготовки и экспорта лесопромышленных продуктов. Улучшилось и положение лесоводства. Несмотря на несомненное развитие, становящая всё неблагоприятнее структура нашей деревообработки, и, главным образом отставание развития целлюлозной промышленности ещё больше усилило противоречие отечественного производства и использования. В протяжении IV-го пятилетнего планового периода, уже одобренные инвестирования производства древесноволокнистых плит и производства дровуноволокнистых плит вероятно, сдвигают это положение. Установление условий дифференцированного лесного хозяйства, создание вертикальной организации предприятий, далее всё более проторенные, освобождённые из-под сельскохозяйственного производства, предназначенные для облесения территории, вместе с толковой перспективой развития промышленности создают ободряющую базу для исполнения целевых установок IV-го пятилетнего плана. Более эффективное хозяйствование предыдущего, вероятно создаёт финансовые базы, нужные к разрешению этих проблем.

Halász, A.: THE DEVELOPMENT OF OUR TIMBER ECONOMY DURING THE THIRD FIVE-YEAR PLAN PERIOD, ITS RESULTS AND EXPERIENCES

Our timber economy has expanded rather vigorously during the last five-year plan period. Felling and the exports of timber products increased at a rate higher than ever, and in general the market position of our timber products have strengthened during that period. The state and effectivity of our silvicultural work improved also greatly. In spite of the undoubtedly great development on the production side, contradictions between production and consumption continued to increase even more rapidly, partly because of the structure of our timber consumption, which is becoming more and more unfavourable, and partly because of the delayed expansion of our pulp industry. The investments in the fibreboard and particle board industries, which were approved by government bodies already some years ago, may help to ease this tension already during the fourth five-year plan period. The recently established vertical enterprise management uniting in itself the management of forestry and wood-processing on the whole area of the enterprise, as well as the increasing agricultural land area released for forestry to be afforested, together, with the clear outlook of the woodprocessing industries creates an encouraging basis for the next five-year plan period. It is, however, a rather more rationalized and more effective enterprise management needed to ensure and acquire the financial sources for the realization of the targets of the fourth five-year plan.

A fahasználati munka műszaki fejlesztési problémái

MURÁNYI JÁNOS

A felszabadulást követően a társadalmi tulajdonba vett erdőkben — az eltelt 25 év céltudatos munkája és a népgazdaság részéről anyagiakban áldozatosan vállalat beruházások hatására (mintegy 6—7 milliárd forint értékben) — az élőfakészlet és ennek arányában az évenként kitermelhető fatömeg közel megkétszereződött. Erdőterületeink is jelentősen megnövekedtek.

Az elmúlt időszakban ennek megfelelően az erdőszeti dolgozók munkásságát főként az élőfakészlet növelése jellemezte. Eszközeink és a tudomány is elsősorban ez irányban fejlődtek.

Már az elmúlt évek során is, de különösen a negyedik ötéves terv indítási évére világossá vált, hogy az élőfakészlet fokozását továbbra is szem előtt tartva, elsődleges népgazdasági érdek a korábbi munka eredménye szerint meggyarapodott fatermést maradék nélkül kitermelni; azt az igények szerint jelentkező termékkel feldolgozni és a szükségletek fedezésére forgalomba hozni. A különböző fatermékek iránti társadalmi igény ugyanis mennyiségben és minőségben állandóan emelkedik.

Köztudott, hogy hazánk faellátása csak import útján történő kiegészítéssel oldható meg. Erdőterületeink nagysága és erdeink fafajösszetétele (91⁰/₀-ban lombos erdeink vannak), fenyő-félék esetében nem teszi lehetővé az ön-ellátás biztosítását. Ugyanakkor minden reális alap megvan azon feltétel biz-

tosítására, hogy a fa alapanyagú cikkek iránti igény növekedése túlnyomóan hazai fával fedezhető legyen.

Eslődleges célnak kell tehát tekinteni, hogy a szükségletek fedezése érdekében erdeink hozama teljes mértékig a fát évről évre kitermeljük és ugyanakkor, legalább a belföldi szükségletnek megfelelően, a lombos fából gyártható — sok téren a fenyőt helyettesíteni tudó — fatermékek iparát a szükséges szintre fejlesszük. Ezáltal a súlyos anyagi terheket jelentő fenyő importja nem növekedne, legalábbis nem lineárisan.

Összességében megállapítható tehát, hogy egyrészt megvannak az adottságok a fakitermelések mennyiségi növelésére, másrészt a belső piac növekvő szükséglete igényli és egyben sürgeti a fokozott ellátást.

A MÉM idevágó irányzatai alapvetően ezt a célt szolgálják, amikor a fakitermelések növelését ütemezik. Ez a feladatnövelés ugyanakkor időszakról-időszakra arra kötelezte és kötelezi az erdőgazdálkodó szerveket — ezen belül jelen időszakban elsősorban az állami erdőgazdaságokat — hogy feladataik teljesítése érdekében erőfeszítéseiket fokozzák.

A fakitermelések alakulását néhány adattal jellemezhetjük. A MÉM-hez tartozó állami erdőgazdaságokban a kitermelt és kitermelendő fatömeg növekedésének aránya az alábbi:

1950-évben	100
1960 évben	117
1970 évben	166 (4,400 ezer m ³ -nek felel meg)
1975 évben	183
1985 évben	193

Az 1975. évi előirányzat az összes erdőgazdálkodó szervek számára az 1970. évi tényt számokkal összehasonlítva számszerűen az 1. táblázat szerintieket tárgyalja.

1. táblázat

Év	Áll. Erdőgazd.	TSZ-ek	Egyéb szerv	Összesen
	ezer m ² -ben			
1970. tény	4,405	1057	220	5682
1975. terv	5,160	1150	290	6600
	78,2%	17,4%	4,4%	100%

Az 5,160 ezer m³-ből 4,900 ezer m³ (az összesnek 74,2%-a) kitermelése a MÉM erdőgazdaságainak feladata. Ez pedig számukra 1970-hez képest 11,4%-os volumennövekedést jelent. Hasonló arányú ez a többi erdőgazdálkodó szervnél is.

Magától értetődik, hogy a fakitermelési feladatok növekedése arányában növekednek az erdőművelési, csemetetermelési és magtermesztési munkák, úgy is mondhatnánk, hogy a teljes erdészeti alaptevékenység.

A munkaerőhelyzet és annak várható alakulása

Egyik oldalról tehát a feladatok egészséges irányú fejlődési tendenciájáról beszélhetünk, a másik oldalon pedig erdei munkásaink eláramlását tapasztaljuk. Különböző MÉM, OT és OMFB tanulmányok pontos elemzései rávilágítanak arra az egyébként világszerte tapasztalható természetes folyamatra, hogy

a nagymértékű iparosodás hatására a mezőgazdaságban dolgozók száma állandóan csökken. Levezetései a mezőgazdasági üzemekben a dolgozók változása terén a 2. táblázat szerint számolnak.

2. táblázat

	A meglevő keresők létszáma csökken	Ifjúság munkába lép
	ezer fő	
1971—75 években	150	129,4
1976—80 években	150	117,0
1971—85 években	170	57,0

E változás alapján azt becsülik, hogy 1985-re a mezőgazdaságban dolgozók száma 960 ezer főre (az OT legújabb adatai szerint 860 000 főre) csökken. A 960 ezer fő várható megoszlását a 3. táblázat mutatja.

3. táblázat

	Munkás	Alkalmazott	együtt	%
	ezer fő			
Alaptevékenységük szerint erdőgazdálkodású áll. szervezetben	38,5	8,5	47,0	4,9
Egyéb állami szervek erdőgazdálkodásában	14,7	3,3	18,0	1,9
összesen:	53,2	11,8	65,0	6,8
Állami gazdaságokban és mezőg. szakkivállalatokban			140,0	14,0
Vízügy. erdőgazdálkodásában			65,0	6,8
Állami együtt.			270,0	28,2
Termelőszövetkezetekben			635,0	66,0
Egyéb			55,0	5,8
Mindösszesen			960,0	100,0

A 65 000 erdészeti létszámból 16 000 fő női dolgozót becsülnék. Egyrészt a tényekből, másrészt az országos számítási anyagok birtokában — amelyekből néhány adatsort idéztem — a MÉM és az OT idevágó anyagai az erdőgazdasági munkáslétszámnak évi 2,5%-os csökkenésével számolnak. Megemlítem, hogy a teljes mezőgazdaságban pl. 1960. évben az ország dolgozóinak 30,7%-a volt és ez az arány a tervezet szerint 1985-re 17,4%-ra csökken.

A vidéki iparosítás, de a mezőgazdaság szocializálódása is a dolgozók előtt új perspektívákat nyitott:

- közvetlen munkakörülményük jóval kedvezőbbé vált,
- a nehéz fizikai munka végzésétől lényegében megszabadultak,
- munkahelyi szociális ellátásuk fokozódott, és körülményeik kulturáltabbá váltak,
- magasabb és biztosabb kereseti lehetőséghez jutottak,
- a különböző szakmákon belül lehetséges betanított és szakmunkásképzésen keresztül nemcsak szakmához jutottak, hanem szélesebb látókör, kul-

turáltabb életforma és az étellel szemben támasztott fokozottabb igény szerint gondolkoznak.

Ezzel szemben az erdészeti alaptevékenységben — így a fahasználatban — dolgozó munkásainknak jórésztben még ma is tudomásul kell venniük az erdei szétszórt munkahely adta nehéz, szociális értelemben alig ellátott körülményeket. Ennél azonban sokkal lényegesebb azon ténynek a felismerése, hogy elemzéseink szerint a munkásainknak

— 52⁰/₀-a bármely népgazdasági ágban végzendő munkánál rosszabb körülmények között igen nehéz fizikai munkát végez,

— 38⁰/₀-a mezőgazdasághoz hasonlítható munkakörülmények szerint dolgozik, — és csak 10⁰/₀-ának a munkakörülményei azonosíthatók egyéb népgazdasági ágak munkaviszonyaival.

Kiemelem azt aényt, hogy az 52⁰/₀-os kategórián belül levő dolgozóinknak több mint a fele a fahasználat munkaköréből tevődik.

Ezért is következett be az állami erdőgazdaságokban az a helyzet, hogy 1950-ben 1793 ezer m³ vastagfa kitermelésben 16,2 ezer fő, 1960-ban 2315 ezer m³ vastagfa kitermelésben 12,4 ezer fő, 1970-ben 3368 ezer m³ vastagfa kitermelésben 10,4 ezer fő dolgozott, és 1975-ben várhatóan a kitermelendő 3700 ezer m³ vastagfához csak 8500 fő áll majd rendelkezésre.

Összességében megállapítható tehát, hogy szinte azonos időszakban, de ellentétes kihatással zajlott egyrészt a feladatok arányai szerint erdeinkben adódó munka fokozódása, amely mind a mennyiségileg és belterjességében is fokozódó élfatermesztés (erdőművelés) terén, mind az évenként kitermelendő fatömeg gyarapodása szerint alakul; másrészt az erdőben munkát vállalók száma állandóan csökkent.

Ezt az ellentmondást csakis a legkülönbözőbb erdészeti munkákon belül a termelékenység növelését biztosító műszaki fejlesztés, továbbá dolgozóink munkahelyi szociális ellátottságának fokozása révén lehet áthidalni.

A termelékenység alakulása a fahasználatban

A fahasználati tevékenységen belül az 1 m³ fára — döntéstől a vagonbarakásig — fordított élőmunka már az elmúlt másfél évtized során is jelentősen csökkent. Erre utal egyébként egy már korábban közölt számsor is (4. táblázat).

4. táblázat

Év	Kitermelt		Összes ráfordított idő ezer ó	Egy m ³	
	nettó összes fa	vastag fa		nettó összes fára	vastag fára
	ezer m ³			fordított idő óra/m ³	
1950.	2329	1793	25 817	11,1	14,4
1960.	2787	2315	35 523	12,7	15,3
1965.	3095	2631	30 080	9,7	11,4
1970.	3655	3368	25 122	6,9	7,5

A 20 év adatainak összehasonlítása néhány megállapításra ad módot:

1. Mind az ideig, amíg sem a termelési módszerben, sem a műveletek gépesítésében jelentős változás nem következett be (1950—1960 évek között), a termelékenység alig változott.

2. A motorfűrészek széles körű alkalmazása és az ún. komplex fakitermelési

módszer bevezetése, tehát 1961—70 évek között végrehajtott műszaki és technológiai fejlesztés a termelékenységet megkétszerezte.

A korábbi adatok szerint a közeljövőben az erdőgazdaságoknak az a feladatuk, hogy az

— 1975-ben kitermelendő 3700 ezer m^3 vastagfa összes munkáját 8500 fő 17 850 ezer óra teljesítése révén végezze el. A ráfordítás 4,83 óra/ m^3 lehet;

— 1985-ben pedig kb. 3900 ezer m^3 vastagfa összes munkáját 6500 fő 13 650 ezer órával, tehát 3,5 óra/ m^3 időráfordítással teljesítse.

E szerint az 1970. évi élőmunka-ráfordításhoz képest a termelékenységet 1975-re 35%-kal és 1985-re 53%-kal kell növelni. Az tehát a feladatunk, hogy megvizsgáljuk, egyrészt milyen módszerek és technikai felszerelések (gépesítés) biztosításával érhető el a kitűzött cél, másrészt milyen mértékben és jelleggel kell az erdei munkahelyek szociális körülményeit megváltoztatni és végül, hogy az új technika szakszerű alkalmazásához milyen szakképzésre van szükség.

Gépesítési és technológiai helyzetünk, a fejlesztési program kialakítása

A fahasználati tevékenységre a szakaszosság volt a jellemző:

- külön brigádok végezték a kitermelést tő mellett,
- ezt követte a közelítés, esetenként kiszállítással egybekötve, de az előző fázistól időben és munkaszervezetben teljesen elválasztva,
- kiszállítás szükség szerint történt,
- végül a szállítás következett túlnyomóan vasútállomásra.

A fakitermelésre 25—30 évvel ezelőtt a kézi munka, a szállításra a fogaterő volt jellemző. Erdei vasúton és gépkocsin az anyagnak csak kis hányada mozgott. A kitermelő szerszámok teljes egészben, a fogaterő nagyobb részben a munkavállalók tulajdonát alkotta.

A fahasználati munka mai technológiai gyakorlatát és technikai ellátottságát az 5. táblázat 1970. évi oszlopa tartalmazza.

A mai helyzet ismeretében az alábbiak állapíthatók meg.

1. A fakitermelés munkája kivételével az élőmunka-ráfordítást kedvezően befolyásoló és a nehéz fizikai munkát kiküszöbölő gépesítés lényegében nem történt.

2. A kiszállítás, de főként a szállítás gépesítettsége megfelelőnek mondható, habár a saját szállító park aránya még nem kielégítő.

3. A kiszállító és szállító járműpark nagyon vegyes összetételű, túlnyomóan elöregedett, a ma támasztott igényeket csak részben elégíti ki.

4. Technológiai értelemben maradt továbbra is a szakaszosság és ezen a téren kizárólag a kitermelés és a közelítés fázisainak összekapcsolása hozott változást.

Ez utóbbi megállapításból következik, hogy az anyagmozgatás halmozódása 2,2-szeres, míg a rakodásé 3,55-szörös (fel- és lerakás, vagonba rakás is).

A halmozódás meghatározásakor nem vettük figyelembe a kérgézést (az összes fának mintegy 18%-a), továbbá a rakodókon végrehajtandó osztályozás, válogatás, átrakás munkájával járó rakodási tevékenységet. Az 1 m^3 fa kitermelése során az egyes műveletekre döntéstől a vagonba rakásig 1970-ben a 6. táblázat szerinti időket fordítottuk.

Ma az összes munkaidőnek csak $\frac{1}{5}$ -e— $\frac{1}{4}$ -e gépesített, a többi kézzel végzett igen nehéz fizikai munka. Ha 1975-re 35%-os, 1985-re 53%-os termelékenységnövekedést kívánunk elérni, a még kézzel végzett műveletekben fokozni kell a gépesítés ütemét. Ezt az erdőgazdaságok az 5. táblázat adatai szerint tüzték programra.

A fahasználati tevékenység jellemző adatai és gépesítettségi arányok 1970-ben,
és az 1975. évi terv

Megnevezés	1970. évi		1975. évi terv	
	menyiség ezer m ³	%	menyiség ezer m ³	%
<i>Kitermelés:</i>				
Bruttó	4 405	130,8	4 900	132,5
Nettó	3 655	108,5	4 015	108,5
Vastagfa	3 368	100,0	3 700	100,0
<i>Kitermelés technológiai megoszlása:</i>				
A vastagfából hosszúfás közelítés, rakodói felk.	55	1,6	850	23,0
A vastagfából hosszúfás közelítés, erdei felkészítés	329	9,8	517	14,0
Hagyományos komplex	2 201	65,4	1 783	48,2
Tómmelletti felkészítés	783	23,2	550	14,8
<i>Közelítés:</i>				
Lóval, hosszúfában	258	8,1	230	6,9
Lóval, választékban	2 352	73,7	1 595	47,9
Géppel, hosszúfában	126	4,0	893	26,8
Géppel, választékban	454	14,2	612	18,4
Összesen hosszúfában	384	12,1	1 123	33,7
Összesen választékban	2 806	87,9	2 207	66,3
Együtt	3 190	100,0	3 330	100,0
<i>Kiszállítás:</i>				
Lóval, választékban	164	20,2	75	5,1
Géppel, hosszúfában	98	12,1	785	53,7
Géppel, választékban	550	67,7	603	41,2
Együtt	812	100,0	1 463	100,0
<i>Szállítás:</i>				
Szűrt géppel	2 587	78,3	2 838	91,0
Idegen géppel	717	21,7	281	9,0
Együtt	3 304	100,0	3 119	100,0
<i>Teljes anyagmozgatás:</i>				
Az összes vastagfához viszonyítva	3 368	100,0	3 700	100,0
Közelítés	3 190	94,6	3 330	90,0
Kiszállítás	812	24,1	1 463	39,5
Szállítás	3 304	98,1	3 119	84,3
Együtt	7 310	216,8	7 912	213,8
<i>Rakodás:</i>				
Kézzel	10 656	89,1	4 730	37,8
Géppel	1 304	10,9	7 783	62,2
Együtt	11 960	100,0	12 513	100,0
Az összes vastagfa viszonyában .		355,1		338,2
<i>Kérgezés:</i>				
Kézzel	597	82,1	196	25,5
Géppel	130	17,9	573	74,5
Együtt	727	100,0	769	100,0

A felsorolt adatokat az érdekelt erdőgazdaságoktól 1970 szeptemberétől 1971 áprilisáig gyűjtöttük és ennek megfelelően azok bizonyos statisztikai adatszolgáltatásoktól eltérőek is lehetnek.

A betervezett gépesítettség várhatóan az alábbi eredményt hozza:

— 75⁰/₀-os gépesítettséggel a kérgezés időráfordítása 60 percről 33 percre;

— 62⁰/₀-os gépesítettséggel a rakodás időráfordítása 134 percről 81 percre csökken.

Az így elérhető megtakarítás összesen 80 perc. Ahhoz azonban, hogy 1975-ben a várható fatömeget kitermelhessük, 158 perccel kell csökkentenünk az 1 m³ fára fordított munkaidőt. Ennek eléréséhez új utakat kell keresnünk. Külföldi és hazai tapasztalatok szerint a megoldást a hosszúfás fakitermelés szélesebb körű bevezetésében határozhatjuk meg.

Az 5. táblázat 1975-re vonatkozó adatai szerint az erdőgazdaságok a hosszúfás technológiákat 23⁰/₀-ra kívánják felfuttatni. Ez azonban csak a kezdet lehet. Az 1985. évben csak akkor érhetjük el a 210 perc/m³-es szintet, ha a hosszúfás módszereket országosan általánossá tesszük.

A műszaki fejlesztési program megvalósítása

Megismerve a fakitermelési feladatokat és a várható rendelkezésre álló munkaerő létszámot, meghatározhatjuk a fejlesztés legfontosabb tennivalóit.

Sürgősen létre kell hozni olyan munkabizottságot (az Egyetem és az ERTI mellett a gyakorlati képviseletét is biztosítva), amelynek feladatává kell tenni, hogy egységes szemlélet szerint a technológiai kérdéseket tisztázza és ennek alapján meghatározza valamennyi technológián belül (hagyományos és hosszúfás) az alkalmazandó gépek típusát és a beszerzések mértékét. Alapos előkészítő munka nélkül illuzórikus, néha még félrevezető is volna, a műszaki fejlesztés egy-egy kiragadott témájával részleteiben foglalkozni.

A bizottságnak lehetővé kell tenni, főként a hosszúfás technológia külföldön való tanulmányozását és ezzel egyidőben a legsürgősebben meg kell valósítani ezen termelési módszer 3—4 helyen történő hazai kialakítását. Ehhez fel kell használni az e téren már szerzett magyarországi tapasztalatokat is.

A fejlesztés során törekedni kell az erdőgazdasági viszonyoknak megfelelő gépek alkalmazására. A műveletek elkülönített gépesítése helyett a teljes munkafolyamat komplex fejlesztésére kell rátérnünk.

Végül a fejlesztés alapfeltétele az, hogy a szükséges típusú gépek és berendezések állandóan megvásárolhatók legyenek. Nem jó az, ha pl. az egyik évben UE 50-es vontatók kaphatók a piacon, a másik évben pedig Zetorokat kell az erdőgazdaságoknak vásárolniuk.

Szakképzés, továbbképzés

A műszaki fejlesztés nem kizárólag technikai és technológiai átalakulást jelent. Meg kell oldanunk munkásaink és a műszakiak képzését, továbbképzését is.

Az új és egyre bővülő technika alkalmazása a dolgozók valamennyi szintjén műszaki és általános képzést követel.

Megállapíthatjuk, hogy ma már a motorfűrész-centrikus szakmunkásképzés nem elegendő. Sürgősen meg kell oldani a bővített tartalmú szakmunkás-továbbképzést. De új alapokra kell helyezni az utánpótlást biztosító szakmunkás-képző intézeteket is. Szervezetten kell gondoskodnunk a betanított munkások oktatásáról.

A betanított munkásnak — a célszerűen megválasztandó specializálódás szerint megbontva — kezelni és a munkájában alkalmazni kell tudni a reábízott gépeket.

A szakmunkásnak ismernie kell az alkalmazott technikai eszközök működési

elvét, az azokkal összefüggő termelési technológiát, és a végzendő munka minőségi feltételeit.

*

A vázolt műszaki fejlesztési koncepció megvalósítása az erdészet számára ma már alapkövetelmény, mondhatnám úgyis, hogy létérdek. Az ezzel összefüggő elhatározások elfogadása után azonnal hozzá kell látni a megvalósítás ütemének meghatározásához. Ebbe be kell kapcsolnunk a közvetlen végrehajtásban dolgozó műszakiakat, a technikusokat és a mérnököket. Átütő sikert csak akkor érhetünk el, ha mind az anyagi, mind a szellemi erőket koncentrálnjuk.

И. Муруни: ПРОБЛЕМЫ ТЕХНИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ ЛЕСОУПОТРЕБИТЕЛЬНЫХ РАБОТ

Наши лесхозы должны увеличить степень лесозаготовки к 1975-ому году 11,4 процентами по сравнению к 1970-ому году. Учитывая предполагаемое, неблагоприятное обеспечение рабочей силой, удовлетворить эту задачу можно только в том случае, если увеличим продуктивность 35 процентами, а к 1985-ому году, 53 процентами. Всё это создаёт необходимость значительной механизации и технологических изменений, детально описаемых в 5-ой таблице. Внедрение и распространение новых технологий нужно сделать плодотворным и наконец нужно усилить социальную обеспеченность тех рабочих, которых нанимают в работе, неотделимом от леса.

Murányi, J.: PROBLEMS IN CONNECTION WITH THE TECHNICAL DEVELOPMENT OF LOGGING OPERATIONS

State forest enterprises have to increase the volume of felling by 11.4 per cent from 1970 to 1975. Considering the permanently diminishing labor supply, this task could only be solved, if labor productivity increased by 35 per cent up to 1975, and by 53 per cent up to 1985. This requires considerable mechanization and such improvement of the technologies, as it is shown in Table 5. Introduction and extension of the new technologies should also be promoted by a proper development of technical training as well.

A Balatonfelvidéki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság fahasználati koncepciója

GYÖRKE ZSOMBOR

Az EFAG 1971. január 1-én alakult a volt Magasbakonyi és Keszthelyi Erdőgazdaságok, valamint a Budapesti Fűrész- és Hordóipari Vállalat vinyei fűrészüzemének összevonásával. 11 erdészetből, 3 fűrészüzemből és 3 kiszolgáló segédüzemből áll. Működési területe csaknem egész Veszprém megye, vagyis a Bakony és a Balatonfelvidék nagy része, a hozzátartozó peremvidékekkel. Mind a domborzati, mind a termőhelyi viszonyok nagyon változóak. Megtalálható a sík-, az enyhe domb- és a meredek, szabdalt hegyvidék, valamint a láptalaj, ártér, futóhomok, barna erdőtalaj és a dolomitkopár.

Kiterjedése 68 800 ha, melynek 93%-a erdő. Fafajösszetétele: tölgy 13%, bükk 23%, akác 5%, cser 37%, gyertyán 11%, egyéb kemény 3%, lágý 3% és fenyő 5%.

A változatos tényezők, következőképpen az erdőgazdálkodási feladatok változatossága és sokrétűsége, valamint az a tény, hogy a gazdaság különböző elgondolások alapján dolgozó erdőgazdaságok összevonásából jött létre, szükségessé tette, hogy:

I. a gazdaság felmérje a jövőbeni fahasználati, ezen belül fakitermelési feladatait,

II. kialakítsa a feladatok megoldására vonatkozó hosszú távú elgondolásait és

III. meghatározza a rövid távon végrehajtandó teendőket.

Az alábbiakban röviden ismertetem e három feladat megoldását.